

DÉR.

DARVAS GÁBOR doktor, a szanatórium főorvosa szabadnapos volt, de azért lentjárt még a rendelőben, ahol kiadta utasításait az eljövendő huszonnégy órára. A fehér orvosköpeny már sportruhát takart és becsomagolt hátizsák várta a szobájában, mert Darvas doktor a hegyekben szokta szabadnapjait eltölteni. Elköszönt az alorvostól és átment a park másik oldalán levő épületrészbe, amelynek második emeletén volt az ő egyszerű, de izlésesen berendezett legénylakása.

A park a borús őszi reggel bágyadt fényében úszott. Üdülők, gyengélkedők és betegek helyett most csak néhány kertimunkás lézengett benne. Szalmába takarták a rózsatöket, a pázsitsávokról gondosan összegereblyézték a sötét fenyők között álló kevészszámú lombfa lehullott sárga-piros levelét és meghordták vele a virágágyakat. A szökőkút körül, melynek víz sugara csobogva hullt vissza a kerek medencébe, elhordták már a padokat, székeket, csak az őszirózsákkal nem gondolt senki, melyek tele voltak még virágbimbókkal, bár a kinyílt lila és fehér virágokba rozsdát harapott már az éjjeli fagy.

Darvas sietve ment át a parkon, fehér kabátját még a lépcsőn lehúzta s a divánra dobta, mikor belépett szobájába. Egyenesen a nyitott ablakhoz ment és kitekintett. Mosolyogva nézett egy verebet, mely tavaszi emlékek hatása alatt, elcsent valahol egy szalmaszálat, fölrepült vele az eresz alá, de ott nem tudott mit kezdeni vele. Azután az ablak előtt fölnyúló fenyőket nézte, melynek ágai között inyenc mókus tapogatta sorra a lefelé csüngő fenyőtobozokat, míg nagysokára kedvére valót talált és azt lábai között forgatva szedte ki a magokat, amelyeknek szétszórt repítőernyői keringve hulltak le a földre. A fenyőkön túl elnézett abba az irányba, amerre ma menni készült, az ő meghitt barátai, a hegycsúcsok felé, de nem látott messzire. Szomorú, szürke köd gomolygott, terpeszkedett, egyre lejjebb ereszkedett, foszlányai már a parkot övező fenyőerdőt ölelgették.

Darvas arca elborult, de azután arra gondolt, hogy akárhányszor elindult ő már ködben és mégis, fönt a magasban napsugaras, szép időt talált. A tavaszi és a nyári emlékek hatása alatt állt ő is, mint az előbb megmosolygott veréb s mint az, úgy ő sem tudott róla. Az ablak alatt húzódó csövekben megindult a reggeli fűtés nyomán a gőzkeringés, a lécsapódott víz kotyogva futott valahová s a feszülő vezeték hangosakat pattant, mintha kimért kalapácsütésekkel jelezte

volna valaki, hogy megjött a rövid ősz, amely itt akárhányszor a telet is jelentette.

Elfordult az ablaktól és vállára dobta a hátizsákot, de mielőtt elindult, megegyszer körülnézett. Rendben volt minden, csak a fehér kabát feküdt szétcsapott szárnyakkal, mint egy óriási pillangó, a diványon. A botja végével leemelte onnan ezt az egyetlen tárgyat, amely szobájában a hivatására emlékeztette, áttette a ruhafogasra és sietve kilépett az ajtón.

Darvas doktor egy alföldi kisvárosból került a magaslati gyógyhelyre és az itt töltött másfél évtized alatt gyökeret vert és már el sem tudta képzelni az ő életét más környezetben. Szabadságidejét külföldi utazásokkal töltötte, ahonnan valóságos honvággyal tért vissza mindig a csendes, magasranyúló hegyek közé. Visszatérve azután belemetkezett a munkába. Lázás tüdőcsúcshurutosok, meredtszemű bazedóvosok, különféle súlyos és képzelt betegek izgult, kétségbeesett és szeszélyes lelkivilágához alkalmazkodott, krízisek leküzdésére segítette az elgyengült szervezeteket, tudásának, tapasztalatainak lelkiismeretes latbavetésével. Nem keresett és nem hitt csodaszerekben és a gyógyulást attól a titkos őserőtől várta, amelyből még a legbetegebb szervezetben is maradt egy szikrányi s amely még így is, elég erős volt ahhoz, hogy a lét vagy nemlét kérdését egyeseknél eldöntse. Feltéve, ha kedély, funkcionális zavar vagy egyéb körülmény, mely akárhányszor elhárítható lett volna, érvényesülésében meg nem akadályozza.

Darvas doktor a természettel állt állandó kapcsolatban. Testre és lélekreható, éltető, felfrissítő energiákat abszorbeált onnan és mert ennek tudatára jött, a gyógyulást hozó tényezőket nemcsak porokban és csöppekben kereste. Máshol talán nem is tudott volna orvosi hivatást kifejteni, csak itt, ahol a havas hegyormok, a zúgó hegyipatakok, az illatos fenyőerdők, mint jóakarató segítőtársak a közelében voltak. Mindennek dacára, ha kintjárt a szabadban, nem volt sem orvos, sem természetbúvár, nem volt más, mint életkedvtől, életerőtől duzzadó ember, aki betegre, betegségeire gondolni sem akart, aki annak örült, hogy egészséges, erős teste állja az idők múlását, mint a kemény szikla, mely megfürdik ma harmatban, holnap hóviharban vagy napsugárban s amelyről nem tud lesodorni semmit a füttyülő szél. Az ő jókedve harsogott a zúgó patakban, az ő nyugalma ült a ringó fenyőkön, az ő ábrándjaitól volt színes az esti ég és az ő melankóliájától telített a szürke köd.

Sietve ment át a parkon, kerülő úton, majdnem lopva, hogy meg ne lássák, vissza ne hívják félútról, valakinek a szeszélye miatt, mint az már nem egyszer megesett.

A parkot övező erdőben sétatutak, pihenőhelyek voltak a kijáró betegek számára s az ő sétatútjaikat eldobott gyufaszálak, szivarvégek, sztaniol és egyéb apró lim-lom jelölték. A különféle pihenőhelyek

megannyi határvonalat jeleztek, melyeknél a telep lakói, betegségük szerint megállottak. Az utolsó ilyen állomás a patakot átfogó híd volt. Ennek karfájára dőlve szoktak itt a betegek óraszámra a hegyipatak rohanó vizébe nézni, mely egy kis vízesést alkotva zuhant alá.

Átsietett a hídon és csak akkor tudta magát kint a szabadban, mikor a hegyoldalban húzódó ösvényre lépett. Meglassította lépkeit, mert más célja most már nem volt, csak az, hogy szabadidejét mindenkitől függetlenül, kedve szerint eltöltse. Megnyugodva, csöndesen lépkedett tovább, csak a köd nyomta el jókedvét, mely ilyenkor őt betölteni szokta. A szálerdő már elmaradt mögötte, kusza törpefenyő szegélyezte kétoldalt az ösvényt, de az is egyre ritkább lett, sőt amint az ösvény magasabbra emelkedett, teljesen elmaradt mellőle. Darvas doktor már sziklák között járt, érdes köveken, majd szétmálott, összehordott törmeléken, görgetegen. Bentjárt már régen a teljes ködben, mely minden irányban elzárta a kilátást. Kimelegedve megállt egy sziklánál és megtörölte izzadt homlokát.

Kis vízer folyt a hegyoldalból és a szikla mellett szelte át az ösvényt. Figyelmes lett a víz csobogására és amint a földre nézett, legnagyobb meglepetésére egy friss, szöges turistacipőtől eredő lábnyomot fedezett fel az átázott talajon. Az élesen lerajzolódó lábnyom teljesen sértetlen volt, aki visszahagyta csak rövid idővel ezelőtt haladhatott erre, ugyanabba az irányba, amerre ő tartott. Egy percig arra gondolt, hogy a lábnyom az övé, de hamar meggyőződött róla, hogy amaz keskenyebb és rövidebb is valamivel. Hamar sorravette a férfibetegeket, ezek közül is csak a fiatalabbakat, mert Isten tudja miért, úgy vélte, hogy csak fiatalember lehet az, aki előtte jár. A betegek osztályozásával hamar elkészült. Nem talált közöttük olyat, aki erre az útra, ilyen időben vállalkozott volna. Idegen turista sem lehetett, ezt a vonatok érkezési ideje mondta meg neki, de tudta azt is, hogy ilyen reménytelen ködben turista sem indul errefelé, ahol zárt völgykatlanban kicsiny tengerszemnél végződött az út.

Kíváncsian folytatta az útját s most már állandóan a földet nézte. Egy-két sárgöröngyöt talált még, de a sziklás talajon elveszett azután a nyom teljesen. Tudta, hogy a szerpentinekben húzódó ösvény miatt az előttejáró gyakran fölötte van, tőle csak néhány méterrel magasabban, de hiába figyelt, nem hallott semmi neszt. A talaj megint vizenyőssé vált, az ösvény hirtelen az ellenkező irányba fordult. Az idegen itt körül-köre lépve haladt előre, de az egyik kő aljában mégis olyasmit látott, ami szögescipő orrának a nyoma lehetett. Lehajolt a földig, megvizsgálta a követ és arra a megállapodásra jutott, hogy az előttejáró voltaképpen a kőre lépett és az onnan félig lecsúszott láb nyoma az, amit lát. A ködből ekkor váratlanul kicsendült egy hang.

— Mit keres, főorvos úr!

Darvas összerezsent, körülnézett és kétlépésnyire, fölkuporodva

egy sziklára, meglátta azt, akit keresett. De meglepetése fokozódott, mert fiatal nő ült a sziklán és mosolyogva nézte őt. Fesztelen természetessége nem a sétáló vagy kiránduló benyomását keltette, hanem olyasvalakit, aki összenőtt a hegyekkel, akinek alakja úgy egybeolvad a kerettel, mintha ahhoz tartozna, annak kiegészítő része volna. Az arca is emlékeztette valakire, de nem tudta meghatározni, hogy ki az előtte ülő, aki őt ismeri. Meglehetősen hosszú szünet adódott s a lány önkénytelenül végignézett magán, ha valami esetleg nem volna rendben rajta és sietve lejjebb húzta térdig felcsúszott szoknyáját. A hirtelen, majdnem ijedt mozdulatra Darvas elmosolyodott.

— Jóreggelt, adjon az Isten! Hogy mit keresek? Egy lányomnak a gazdáját, akiről meg voltam győződve, hogy férfi és akinek az elképzelt alakjával most nem tudok mit kezdeni, mióta önt megláttam.

— Dobja ki az emlékezetéből és kényszerúségből fogadjon be engem helyette! — nevetett a lány.

Darvas a sziklához lépett és kezét nyújtotta.

— Kezét csókolom . . .

A lány megragadta a nyújtott kezét, mingyárt támasznak is használta és leugrott a kőről.

— Nem is tudtam, hogy főorvos úr szabadnapos — szólt a lány és lassan fölfelé indult. — Meddig tetszik menni?

— Fölmegyek a tengerszem melletti kunyhóhoz, ott megpihenek és délután visszafordulok.

— Nekem is az a célom, de úgylátom rossz napot választottunk.

— Eddig én is úgy véltem, de most már mást vallok.

— Én azt tartom főorvos úr — szólt a lány félig hátrafordulva, — nem minden szépségnélküli az ilyen nap sem. Ilyennek például ezt a völgyet nem láttam még soha, pedig többször jártam már erre.

Darvas doktor alig hallott valamit abból, amit a lány mondott. Ragyogó szemét, üde arcát, beszéd közben elővillanó egészséges, fehér fogsorát nézte, de még mindig nem tudta, hogy kivel sodródott össze. Erős, arányos testalkatú lány volt, majdnem olyan magas, mint ő. A hangja kellemes csengésű, a modora fesztelen, a pillantása nyilt, mint a tisztakedélyű, romlatlan léleké. Gondolataiba mélyedten, szórazottan járt, csetlett-botlott a lány mögött, aki ilyenkor mindig egy kissé riadtan nézett hátra és pillantása, mely először az útban heverő kőnek szólt, mosolygósra vált, mikor a férfi arcába nézett. Lent a völgyből halkán csendült a déli harangszó.

Megálltak közel egymáshoz. A lány a hang irányába nézett, jobbkeze apró kilengéseivel jelezte a harang kondulásait.

— Holnap ha delet harangoznak, erre a percre fogok gondolni és akkor magamelőtt látom majd ugyanezt a képet.

— Akkor remélhetőleg engem is lát, mert hozzátartozom a képhez. Különben ugyanezt teszem majd én — felelt Darvas — és remélem, hogy akkor már tudni fogom, hogy kivel hozott össze a véletlen. Hiába

fárasztom ugyanis az agyam, nem tudom megállapítani, hogy honnan ismerem önt.

A lány arca hirtelen komolyra vált. Találkozásuk óta most történt meg először, hogy nem állta a férfi tekintetét és elpirult a hajátövéig. Bosszankodott pirulása miatt, egy ideig a ködbe meredt, azután újra a férfi szemébe nézett kissé bántódott, de azért meleg pillantással.

— Bocsásson meg főorvos úr, de ön az első perctől kezdve úgy tett, mintha megismert volna. Bizonyára tréfál csak, mert nem hinném, hogy nem akarna megismerni.

A lány maga is azt hitte, hogy így van és újra a régi volt.

— Szavamra! . . . — szólta Darvas komolyan, de nem folytatta, mikor látta, hogy a lány arca újra elsötétül.

— Menjünk! — szólta a lány és elfordult. — Szóval nem «akar» megismerni. Talán oka van rá. A bazárba is ritkábban jön, mint eddig . . .

Darvas a homlokára csapott és megállt. Most már tudta, hogy honnan ismeri a lányt. Mikor nyári szabadságáról visszatért, akkor találkozott először a kellemes modorú barna lánnyal a bazárban, ahová apró vásárlásokra betért néha és a kiszolgáló kisasszonyokkal néhány barátságos szót váltott.

— Kedves Jolán kisasszony, nem volt tréfa és nem volt rosszakarát, hogy nem ismertem meg mingyárt. Így nekiöltözve, bebugyolálva és felmálházva nem láttam még önt soha. Ez a turistafelszerelés önt teljesen átalakítja, de ha csak valaha is hallottam volna, hogy ön is kijár a hegyek közé, úgy hamarabb felismertem volna. Ön is szabadnapos talán

— Igen — felelt a lány — és ilyenkor nem tudok okosabbat tenni. De sokáig már nem lesz így, mert elmegyek innen.

— Miért? — érdeklődött Darvas.

— Tudja főorvos úr — a lány megállt, nekitámaszkodott a sziklának és beszélni kezdett — valami furcsa, fonák helyzet adódik az itteni alkalmaztatásból. Az apám jószágigazgató lent a síkon, az egyik grófi uradalomban és otthonunkban gond és munka nélkül élhetnék én is. De kereskedelmi képzettséggel, megfelelő nyelvtudással úgy véltem, ki kell venni a részemet a munkából és elfogadtam más híjján ezt a nekem felkinált alkalmaztatást.

— No és? Elhatározása helyes volt. Nem találok benne semmi fonákságot.

— Nem is az állás vállalásában keresendő, hanem az állás lényegében. Rólunk nem vesz senki tudomást. Nem vagyunk hivatalnokok, alkalmazottak sem vagyunk, a voltaképeni kiszolgáló személyzetet értve ezalatt. Társnőmmel együtt egymásra vagyunk utalva és mivel felváltva vagyunk szabadnaposak, kénytelenek vagyunk egyedül lézengeni. Ezért megyek újra haza, tapasztalatokban gazda-

gabban. Megérti főorvos úr, hogy célzatosságnak vettem azt, hogy nem akar megismerni?

— Megértem kedves Jolán, de erre ne is gondoljon. Sőt legközelebb elintézem az igazgatóságnál, hogy az említett helyzet megváltozzon. Önök fontos munkakört töltenek be, a szanatóriumnak úgyszólván minden vendégével érintkezésbe jutnak és akárhányánál valósággal napi programm, hogy ellátogasson a bazárba. Fiatal nő számára nem is a legrosszabb az ilyen munkakör vállalása. Tudja, hogy elődjei közül ketten igen előnyös házasságra léptek a bazárban kötött ismeretség révén!?

— Ezt nem tudtam — nevetett a lány, — de ez a körülmény nem fog engem itt visszatartani.

Tovább mentek, egy kis darabon még fölfelé, majd enyhe lejtőre értek és nemsokára halvány körvonalakkal bontakozott ki a ködből a kicsiny kunyhó. Ott állt a tengerszem partján a lecsapódó ködtől nedves, fekete zsindeletetűvel. Két szobája volt, melyek közül az egyik nyitva állt, a másik ajtaján pedig jókora lakat lógott.

— Megérkeztünk! — szólt Darvas és a zsebéből előszedett kulccsal kinyitotta, majd levette az ajtó lakatját. — A kunyhónak ez a része az enyém, nyáron már hajnaltájban feljövök ide és amennyire lehetséges volt, igyekeztem egy barátságos kis odut teremteni.

— Nem tudtam megérteni soha — szólt a lány, — hogy micsoda titkokat rejt ez a lezárt ajtó!

Darvas belökte az ajtót és egy kézmozdulattal betessékelt a lányt. Egyszerű asztal, két szék, egy fekvőhely volt benne, kis könyvespolc, lámpa, a falakon üveg alatt néhány keretezett, színes fénynyomat, mosdó és egy kis kályha a sarokban.

— Nagyon kedves és barátságos, de a hegyek között ennyi fényűzéssel berendezett helyre nem illik az ön által használt «odu» megjelölés — szólt a lány, mikor körülnézett. — Szeretném, ha nekem is volna kulcsom hozzá, mert a szomszédos helyiség borzasztóan rideg, különösen ha az ember, mint velem egyszer eső miatt megesett, órákat kénytelen ott tölteni.

— Ha óhajtja — felelt Darvas — szívesen adok önnek is egy kulcsot, de tegye le kérem a hátizsákot és érezze magát otthon . . .

Azt akarta még mondani, hogy — nálam, de nem ejtette ki az utolsó szót. A lány megérezte, hogy félbenmaradt mondat hangzott el, egy percig tanáctalannak látszott, de azután hirtelen elhatározással letette zsákját az asztalra, levette a sapkáját és a falon függő metszettek egyikéhez lépett. Megnézte, hogy mit ábrázol, de az üveglapban akaratlanul is tükröt talált és előbb lesimította dús, barna haját.

Darvas is letette a zsákját, sapkáját és csak most vette észre, hogy a párás ködben nemcsak az ő, hanem a lány kabátja is átázott. Hamar a kályhához lépett, berakott a kikészített fából néhány darabot, alágyújtott, azután kezébe vette a mosdó mellett álló vödört.

— Lemegyek a tóra vizért és visszaeszek mingyárt.

Megrázkódott, mikor kilépett, élesebbnek találta a levegőt, sűrűbbnek a ködöt. Míg leért a vízhez, sok gondolat fordult meg az agyában. Visszanézett néhányszor a kunyhóra, mely váratlanul kellemes és érdekes vendéghez jutott és eszébe ötlött az is, hogy akár-hányszor, ha egyedül üldögélt a ház előtt, ilyesvalakinek az érkezését várta, óhajotta. Darvas nem elvből maradt agglegény, hanem csak azért, mert — bár negyvennyolcadik életévét taposta már — sem hivatalában, sem magánéletében nem találkozott még azzal a nővel, akit élettársul választhatott volna.

Igaz ugyan, nem is kereste. A nőknek az a fajtája, amellyel mint orvos foglalkozni kényszerült, nem érdekelte. Barátai évődésére, hogy miért nem keres magához való asszonyt, azt szokta felelni: Ha van olyan, aki az ő számára rendeltetett, majd útjába hozza a sors előbb vagy utóbb, addig pedig ráér!

Megmerte a vödröt a kristálytiszta vízben és sietett vissza a házhoz.

A lány letette már esőköpenyét, kötöttkabátját is és a nyak-kivágása körül fehérrel beszegett, keskeny fekete csíkokkal mintázott sötétblúzában karcsúbbnak látszott. A szobában már kellemes meleg volt és gyenge kölnivízillat terjengett. Mikor Darvas betette maga mögött az ajtót, eddig sohasem érzett izgalom vett rajta erőt. Megtöltötte vízzel a mosdót, megpiszkálta a tüzet, teavizet tett a kályhára, de csakhamar kifogyott az apró tennivalókból, amelyekkel izgalmát levezetni igyekezett. Leült egy székre és a lányt nézte, aki megmosdott, sietség nélkül tett-vett és nyugodt fesztelenséggel mozgott. A lány nyugalma lassan csökkentette az ő izgalmát is.

Leültek az asztal mellé, kiszedték a hátizsákokból az ennivalót, de mindegyikük a saját gondolataival volt elfoglalva és a társalgás nehezen indult meg közöttük. A köd sűrűbb lett, a homály a szobában teljesebb. A tűzön álló víz halkán zümmögött és megélénkülő szél duruzsolt a kéményben.

Darvas a kályhához lépett, óvatosan surrant el a lány mellett, hogy hozzá ne érjen, mégis gyengén remegő testtel ért a szoba másik sarkába. Köhintett egyet, lehajolt, megpiszkálta a tüzet és guggoló helyzetben, hogy hangja fojtott voltát titkolja vagy legalább is indokolja, megkérdezte, hogy gyengén vagy erősen kívánja-e a teát.

— Úgy szeretem, ha valahogyan a kettő között van árnyalatában! — felelt a lány.

— Rajtaleszek, hogy eltaláljam a kívánt árnyalatot, de hogy sikerül-e, az már más kérdés.

Befőzte a teát, a mosdó fölötti kis faliszekrényből kivett két csészét, megtöltötte azokat, azután megemberelte magát és leült a lány mellé.

— Megkínálhatom valamivel, főorvos úr? — kérdezte a lány.

— Ó, köszönöm, van nálam is mindenféle és kevéssel szoktam beérni.

A lány tiszta fehér kendőt terített az asztalra, a hátizsákból kenyeret, húst, tésztafélét rakott ki, Darvas hozzárakta a magáét és a lányra bízta, hogy a különféle ennivalót osztályozva, sorrendet teremtsen. A lány megfelelt ennek, megrakta a fölszeletelt vajaskenyereket ebből is, abból is egyformán mindig két darabot és a tenyerén nyujtotta át Darvasnak az övét. Darvas meg evett jóétvággyal, vidáman és nem tudott betelni a lány nézésével. A pillantásuk találkozott olykor s a lány szeméből kiolvasható volt a magát — azzal a férfivel szemben, aki sorsát esetleg megpecsélhette volna — gyengének tudó nő aggódó, békítő, csillapító kérélmé, mely szavakba foglalva körülbelül azt mondta volna: Tudom, jó ember vagy és a helyzettel visszaélni nem fogsz!

— Nem! — szólt Darvas, megértve a pillantást, akaratlanul is hangosan és felkelt az asztaltól. Az ablakhoz lépett és kitekintett.

— Tisztul az idő, azt hiszem estére fölszáll a köd.

Megfordult és újra a lány büvkörébe esett. Rágyujtott egy cigarettára és visszaült az asztal mellé. Hátát az asztal lapjának támasztotta és szembekerült a lánnyal, aki hátradőlt székében, míg fehér keze a terítón babrálgatott.

— Mikor fordulunk vissza, főorvos úr?

— Az ám — felelt Darvas kedvetlenül, — erre nem is gondoltam. Elülnék itt akár itéletnapig a maga társaságában...

Ez volt az első bók reggel óta. A lány félenk pillantást vetett a főorvosra és Darvas minden józansága egyszerre elszállott. A férfinyers birtoklási vágya lobban fel benne, amely az együtt eltöltött néhány óra alatt tudatára jött annak, hogy az előtte ülőben megtalálta az öt kiegészítő énjét és ez az együvértartozás olyan elemi erővel jelentkezett, hogy minden bevezetést, magyarázatot és kérélelést fölöslegessé tett, vagy legalább is minden kimagyarázkodást és megállapodást későbbre halaszthatónak mutatott. Eldobta a cigarettát, a lányhoz lépett, átkarolta és megcsókolta az ajkát. A lány nem tudott védekezni, pillanatnyi aléltság vett rajta erőt, de mikor Darvas másodszor is megcsókolta, indulatosan tépte ki magát a karjából.

— Menjen, hagyjon, maga vén számár! — szólt haragosan.

Darvas megtántorodott és az asztalba fogódzott. Egyszerre tudatára ébredt annak, hogy minden testi és szellemi frissesége dacára öregembernek számít ő már, hogy áthidalhatatlan ellentét van közöttük. És amikor a felhevült, haragosan csomagoló lányra nézett, aki szebb és kívánatosabb volt mint eddig, átérezte annak fájdalmát, aki örökre elveszítette azt, akit régen keresett, abban a pillanatban, amikor megtalálta. Egy percig arra is gondolt, hogy talán még nincs veszve minden, talán ha csendesen, nyugodtan kimagyarázkodna, hogy nem egy futó alkalom kihasználásáról volt csak szó, hogy ő a

saját sorsát eldöntötte már, a lányéhoz kötötte, akkor talán korrigálni lehetne mindent, megállapodásra is jutna. De nem. A lány önkénytelen és éppen ezért őszinte kitörése elvágta ezt az utat.

— Bocsásson meg Jolán — sorrendet tévesztettem — szólt Darvas csendesen. — Ezernyi dolgot mondhattam volna magának előbb, de úgy véltem, erre később is ráérek. Igaza van, vén szamár vagyok és bár nagyon fáj, hogy ön emlékeztet erre, úgy vélem mégis jobb, hogy így történt, hogy nem rejtegette gondolatát és kimondta idejében. Ne haragudjon és ne érezze magát női mivoltában megbántva azáltal, hogy egy öreg ember — már egy magához viszonyított öregember — elragadtatta magát.

A lány már fölvette kabátját, vállára dobta a hátizsákját és megfogta az ajtó kilincset.

— Megértem önt, főorvos úr. Nem haragszom! — szólt a lány fátyolos hangon s a szeme könnytől csillogott. — Isten önnel!

Fölrántotta az ajtót, gyorsan kilépett és megindult lefelé az ösvényen. Darvas az ablakhoz szaladt és utána nézett, míg csak el nem tűnt a ködben. Azután visszament az asztalhoz, fáradtan lerogyott a székre és két kezével megtámasztotta zúgó fejét. A beálló homályban összeolvadt a szobában minden. A kályhában összeomlott a parázs, kiszűrődő fénye ugyan ott feküdt még a padlón, de egyre fakult, kisebbedett.

Mikor hosszú idő után fölemelte a fejét és körülnézett, meglepetten látta, hogy a szoba rózsaszínű fényben úszik. A köd fölszállt, a havas hegyormok esti izzásban álltak és ragyogásuk beszűrődött a kicsiny szobába. Darvas összeszedte az asztalon heverő holmit, beledobott mindent a hátizsákba, felöltözött, megvárta még, míg a kívülről beszűrődő ragyogás elvész és amikor a szoba újra homályba borult, hátára dobta a hátizsákot. Körülnézett mégegyszer, azután kilépett. Gondosan az ajtóra helyezte a lakatot, lezárta, lement a tengerszemhez és belevetette a kulcsot.

A tengerszemben, a bedobott kulcs nyomán, eltorzult körvonalakkal tükröződtek a havas hegycsúcsok, amelyeken gyenge pír ült még. A köd lecsapódott, a satnya fűszálak vastagra duzzadtak tőle, fehér volt az ösvény, fehérén csillogtak a kövek. Darvas lassan, fáradtan botorkált a völgynek és úgy érezte, hogy a lecsapódott ködből a legtöbb dér az ő szívének jutott és onnan elmúlni nem is fog soha.

Szentgyörgyi Sándor.